

„Tehdy byl Ježíš Duchem vyveden na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. Postil se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, až nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, řekni, ať z těchto kamenů jsou chleby.“ On však odpověděl: „Je psáno: ‚Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.‘“

Tu ho vezme ďábel do svatého města, postaví ho na vrcholek chrámu a řekne mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů; vždyť je psáno: ‚Svým andělům dá příkaz a na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou na kámen!‘“

Ježíš mu pravil: „Je také psáno: ‚Nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého.‘“

Pak ho ďábel vezme na velmi vysokou horu, ukáže mu všechna království světa i jejich slávu a řekne mu: „Toto všechno ti dám, padneš-li přede mnou a budeš se mi klanět.“ Tu mu Ježíš odpoví: „Jdi z cesty, satane; neboť je psáno: ‚Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.‘“

V té chvíli ho ďábel opustil, a hle, andělé přistoupili a obsluhovali ho.“

(Matoušovo evangelium 4:1-11)

Genesis 2:15 - 3:7; Žalm 32; Dopis Římanům 5:12-19

Zlačněl

Když člověka zasáhne nemoc, trápení nejbližších či nějaká událost, která zasáhne svět tak, jak jej známe, a srazí nás na kolena, tak se každý normální člověk zastaví. Zatrne mu a bolí to. A člověk zlačnící, vyhladoví někdy i doslovně. Prostě je mu úzko. Prožívá bídu a nouzi. Ježíše do téhle situace vyvedl Duch Boží. Stal se zranitelným, lačněl a hladověl po jídle či pití a po lidech, po společnosti.

Půst je obdobím, kdy se vědomě stáváme zranitelnými. Necháme se Duchem vyvést do pouště. Cvičí se naše odolnost, sestupujeme na úroveň těch, kteří nemají nic. Jak to bylo s ním?

Pokoušení na poušti

Ježíš dostal veškerou moc jako Boží Syn. Jak jinak si vysvětlit slova evangelia: „*A z nebe promluvil hlas: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.“*“ (3:17) Když vyvolení lidé dostanou volbami svěřený mandát, hodně věcí se s nimi změní. Někdy se jim mění i charakter. Jsou tak mocní, že se jim ta moc stane nebezpečnou! Slyšel jsem říkat, že se ze zvolených zastupitelů stávají *teflonoví lidé*, tedy všechno po nich steče, nikdy se nenamočí dost, aby nesli odpovědnost a podíl na práci. Ztratí cit. Vidí jen jediné: Úspěch. Pak je vidíte na fotkách zleva a zprava. Potřebují udržet své vítězství. A věřme jim, potřebují dotáhnout věci, které začali a v tu chvíli se k tomu hledají jen ty cesty. S námi lidmi je to takové, že *moc korumpuje a absolutní moc korumpuje absolutně*, jak to řekl v roce 1887 lord John Acton.

Co udělala moc s Pánem Ježíšem? „*Tehdy byl Ježíš Duchem vyveden na poušť, aby byl pokoušen od ďábla.*“ (4:1). Stal se bezbranným, naopak se stal velice citlivým, vyhladověl, zlačněl. Ta představa, že byl Ježíš na poušti slabý a zranitelný nemusí být správná, alespoň není úplná. Měl přece moc! Ježíš neměl pro začátek služby ani 100 dní hájení, musel se v nové službě ubydlet hodně rychle. Snad zlačněl potřebou něco udělat. Jako většina starostů, když poprvé nastoupí na radnici a chtějí změnit svou obec, město. A nebo poslanci, senátoři či vláda. Ta potřeba něco udělat! Zlačněl po akci. A pak zjistí, že je to všechno složitě a je třeba pokračovat v projektech, které připravil předchůdce. A tak Ježíš taky asi nespál, asi moc nejedl a nepil. „*Postil se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, až nakonec vyhladověl.*“ (4:2)

A přišlo první pokoušení moci: Obstarej se! Potřebuješ to. Žádné omezené „pokud“ a nejisté „jsi-li“, žádné malé sebevědomí. Neváhej! Máš na to, dokaž si to! Přece nejsou žádné meze, které by tě mohly zadržet! Ani tak rozdílné dva světy jako kamení či dnes beton a na druhé straně chléb a životní prostředí pro tebe přece není problém překlenout. Nemusíš obstarávat jiné, obstarej sebe sama. To se snese. Přetvářej stvoření ve svůj prospěch, dělají to všichni diktátoři - *pravdu* nahrazují *svojí pravdou*.

Jenže: Božím rysem je tvořit z ničeho, tvořit Slovem a pak žehnat tomu stvořenému, aby se to množilo...

Pak si říkáte: Je lepší žádnou moc nemít, stejně korumpuje, jak říkáte... Ale to také není řešením. Protože Pán Bůh takovou moc svěruje a ví proč! Je důležitá. Je třeba takovou moc podřizovat té vyšší. Někdy brzdit a někdy zase pozvedat z deprese. Jak? No určitě ne ďáblovým našeptáváním! Ale naopak Slovem Božím!

Společnost si navyká na citáty a na geniální vykladače. Hodí se nám veršiky, které nemusí mít souvislost. Reagujeme na nějaký typ medového hlasu, který uklidňuje už sám o sobě. Jenže, pak se ztrácí souvislost a smysl. Výhodou tradice, ve které Ježíš vyrostl, byla pravidelnost. Znal Mojžíše, proroky a žalmy. Proto se mu v pravý čas vybaví: „Že také psáno jest...!“

Většina lidí nevyrostla u biblických textů. Jasně, ale pro nikoho to není ztracená situace. Čtete s někým Bibli a pomozte si pravidelností. Sice vám to nic neříká, alespoň ne hned. Ale každý biblický text napřimuje. Ať ho napsal kdokoliv, a že těch spisovatelů bylo! ... v podstatě je to vždycky od stejného autora. A ten zařídí, že se vám v pravý čas vybaví, co jste kdysi četli.

Druhé bylo pokušení slávy. Dnes by se řeklo publicity... Jako by ten zlý řekl. Hele, můžeš skočit z nějaké rozeklané skály u Mrtvého moře. Jo, andělé tě ponosou na svých rukách... Ale - to by tě nikdo neviděl! A když skočíš tady z té římsy Herodova chrámu, budeš vidět, lidé si budou moci dělat videa a postovat to. Budeš slavný a tvůj vliv poroste. Dole se s tebou vyfotí a dají si to na svůj facebook. Chápeš?!

Máš moc, tak ji využij. Zatlač trochu! To pokušení moci bývá spojeno s obavou, abych ji neztratil. Veřejnou známost musí lidé neustále jemně tlačit dopředu a pečovat o ni...

Pán Ježíš ne. Nelačněl po publicitě. Po fotkách s lidmi. Ale jak se zdá, lačněl po Bohu a po lidech. Takhle by jen pokoušel moc Boží. Odpověděl: „*Je také psáno: „Nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého.“*“ No proto, že pokud bude třeba, stane se cokoliv. Projde davem, projde zdí... A když někdo sestoupil z nebes a sjel po tobogánu na tuto Zem, je mu možno nabízet skok z chrámu? Není to komické?! V téhle perspektivě ano!

Třetí bylo pokušením koalice. Jako by ten zlý řekl, že uznává velkou moc Boží říše, uznává, že Ježíšova sféra vlivu je velká. Ale pokušitel se bojí. Dábel se vždycky bojí. A ze strachu před Božím vlivem, před jeho vměšováním do své domnělé sféry se pokusil hrát riskantní hru. Nabídl koalici, nabídl země a státy a údolí a řeky, které mu nikdy nepatřily. Nemá tu moc, ale chce si plácnout.

Tlačí Ježíše k realitě: Hele, je to fakt v hrozném stavu. Lidé jsou slabí a hříšní a tohle se ti nemůže povést. Nakonec tě právě tihle lidé zabijí, pokud se my dva nedomluvíme. Nezpochybňuji, že máš moc, ale jdeš do terénu, ve kterém se nevyznáš. Já ano! A předloží mu sociologické výzkumy potvrzené autoritami univerzit. Nemůže se ti to povést! No, řekni, beze mně nemůžeš ani, co se za nehet vejde. Padni přede mnou a popros mě, abych to vzal za tebe. Budu tvůj ministerský předseda se všemi vládními pravomocemi. Budu dělat všechno, co ti na očích uvidím. A ty se budeš jen dívat, jo?!

To se ale přepočítal. To byl poslední pokus. Ježíš koalici má! Je v ní Otec i Duch svatý!

A tak závěrem: Pokušení přišlo na Ježíše, když dostal velkou moc. Většina z nás má nepoměrně menší moc a přece to pokušiteli stojí za to, aby nás testoval. Filadelfským napsal Pán v knize Zjevení Janova (to je kniha poučující o distribuci moci): „*Hle, otevřel jsem před tebou dveře, a nikdo je nemůže zavřít. Neboť ačkoli máš nepatrnou moc, zachoval jsi mé slovo a mé jméno jsi nezapřel.*“ (Zjevení Janovo 3:8)

„*Haleluja! Spasení, sláva i moc patří Bohu našemu, protože pravé a spravedlivé jsou jeho soudy!*“ jak zpívali andělé (Zjevení Janovo 19:1n)

Bože, Otče, klaním se ti. Dobře jsi ten svět stvořil!

Pane Kriste, klaním se ti. Dobře jsi to ďáblovi řekl!

Duchu svatý, klaním se ti. Dobře, že na nic nejsem sám!

Tvoje požehnání, to je jistota ve vše nejistotách na špici moci i v časech zapomenutí. To požehnání, to nám dej! Amen